

Aktualności 2021-2027

Wielkopolska stawia na współpracę, która wykracza poza obszar jednej gminy. - Zdecydowaliśmy się, aby w naszym programie Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 rozszerzyć formułę

Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Do istniejących ZIT-ów w aglomeracji poznańskiej i kalisko-ostrowskiej, dołączą obszary miejskie w: Pile, Gnieźnie, Koninie, Lesznie oraz Kole i Turku - mówi marszałek Marek Woźniak podczas kolejnego posiedzenia

Komitetu Monitorującego środki unijne dla regionu. Gremium przyjęło również kryteria wyboru do szeregu zbliżających się konkursów dotacyjnych.

Budowa kilkudziesięciu węzłów przesiadkowych przy dworcach kolejowych, które ułatwiają mieszkańcom aglomeracji poznańskiej dojazd do pracy lub szkoły, albo platforma e-usług na terenie aglomeracji kalisko-ostrowskiej pozwalająca załatwić sprawy urzędowe bez wychodzenia z domu. To przykłady projektów zrealizowanych w perspektywie 2014-2020 w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). One są owocem współpracy przynajmniej kilku samorządów.

Teraz ta formuła partnerstwa zostanie rozszerzona. W Wielkopolsce liczbę miejskich obszarów funkcjonalnych zwiększy się z dwóch do siedmiu. Jak będą one funkcjonowały w najbliższych latach? O tym dyskutowano na kolejnym posiedzeniu Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Wspólny efekt

- Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że ZIT-y przysłużyły się w utrwaleniu współpracy między poszczególnymi samorządami. Efektem są projekty, których realizacja wykraczała poza obszar pojedynczej gminy – wyjaśnia marszałek Marek Woźniak.

Zarząd Województwa podjął więc decyzję, aby w najbliższych latach formułą ZIT-ów objąć wszystkie miasta średnie, tracące swoje funkcje, wyznaczone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz wskazane w strategiach rozwoju poszczególnych województw. W naszym regionie są to dwa funkcjonujące ZIT-y, cztery dotychczasowe ośrodki strategicznej interwencji miast subregionalnych (Leszno, Konin, Gniezno, Piła) oraz pozostałe miasta średnie tracące swoje dotychczasowe funkcje (tj. Koło i Turek).

W perspektywie 2021-2027 w Wielkopolsce funkcjonować będzie więc siedem ZIT-ów: Poznański Obszar Metropolitalny, Aglomeracja Kalisko-Ostrowska, Pilski Obszar Funkcjonalny, Leszczyński Obszar Funkcjonalny, Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny, Koniński Obszar Funkcjonalny, Kolsko-Turecki Obszar Funkcjonalny.

Jednym z warunków realizacji instrumentu terytorialnego jest zawiązanie zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa – tzw. Związku ZIT. Partnerstwa mogą składać się z samych gmin lub z gmin i powiatów. Podstawą ich funkcjonowania powinno być zaangażowanie gmin z obszaru realizacji ZIT, a także Strategia ZIT. Dopiero po spełnieniu tych warunków możliwe będzie ubieganie się o unijne środki dostępne w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027.

W
nowym

programie regionalnym nacisk położony został na zintegrowany charakter projektów wdrażanych w formule ZIT. A więc muszą to być projekty partnerskie i cechować je powinien wspólny efekt, oznaczający np. ponadgminne korzystanie ze stworzonej nowej infrastruktury lub w przypadku projektów adresowanych bezpośrednio do mieszkańców – objęcie wsparciem uczestników z co najmniej dwóch samorządów obszaru funkcjonalnego.

– Na realizatorów z obszarów ZIT zostaną nałożone ograniczenia dotyczące możliwości ubiegania się o środki z tożsamyh działań pochodzących z puli ogólnej programu – zwraca uwagę marszałek.

- Chcemy w ten sposób uniknąć sytuacji podwójnego dofinansowania oraz zaburzenia konkurencji samorządów ze względu na nadmierne preferencje na skutek lokalizacji na obszarze lub poza obszarem objętym ZIT – wyjaśnia.

W nowym programie ograniczona ilość pieniędzy przeznaczonych dla ZIT-ów będzie dostępna tylko w ściśle wyznaczonych obszarach wsparcia. Wśród projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są publiczne e-usługi, działania związane z adaptacją do zmian klimatu, infrastruktura transportu miejskiego oraz wsparcie potencjału ZIT. Europejski Fundusz Społeczny wspieraniem obejmie edukację, usługi społeczne i zdrowotne oraz integrację społeczną.

Po dyskusji o ZIT-ach członkinie i członkowie Komitetu Monitorującego podjęli uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów do trzech konkursów, które zostaną ogłoszone z puli ZIT: rozwój e-usług i e-zasobów publicznych (działanie 1.4), zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe (działanie 2.6) oraz rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej (działania 3.2).

Rewitalizacja i nie tylko

Przyjęto również kryteria wyboru projektów z zakresu rewitalizacji, która w nowej perspektywie finansowej (podobnie jak opisane wcześniej ZIT-y) jest traktowana jako jeden z instrumentów terytorialnych. Oznacza to, że uchwalane przez samorzady lokalne, gminne programy rewitalizacji pełnić będą funkcję strategii terytorialnej (strategia IIT). Z kolei, Zarząd Województwa

Wielkopolskiego (jako Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027) będzie odpowiedzialny za opiniowanie gminnego programu rewitalizacji w zakresie możliwości jego finansowania w ramach programu. Chodzi o sprawdzenie, czy gminny program rewitalizacji, przygotowany zgodnie z ustawą o rewitalizacji, zawiera elementy wymagane dla

strategii IIT. Pozytywnie zweryfikowane programy rewitalizacji będą następnie wpisane do wykazu programów rewitalizacji woj. wielkopolskiego.

Komitet Monitorujący pozytywnie zaopiniował również Strategię Komunikacji Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027, a także przyjął kryteria do pozostałych konkursów: wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy (działanie 6.3), aktywna integracja (działanie 6.10) oraz wzmocnienie procesu przedsiębiorczego odkrywania i promocja gospodarki w regionie (działanie 1.7).